

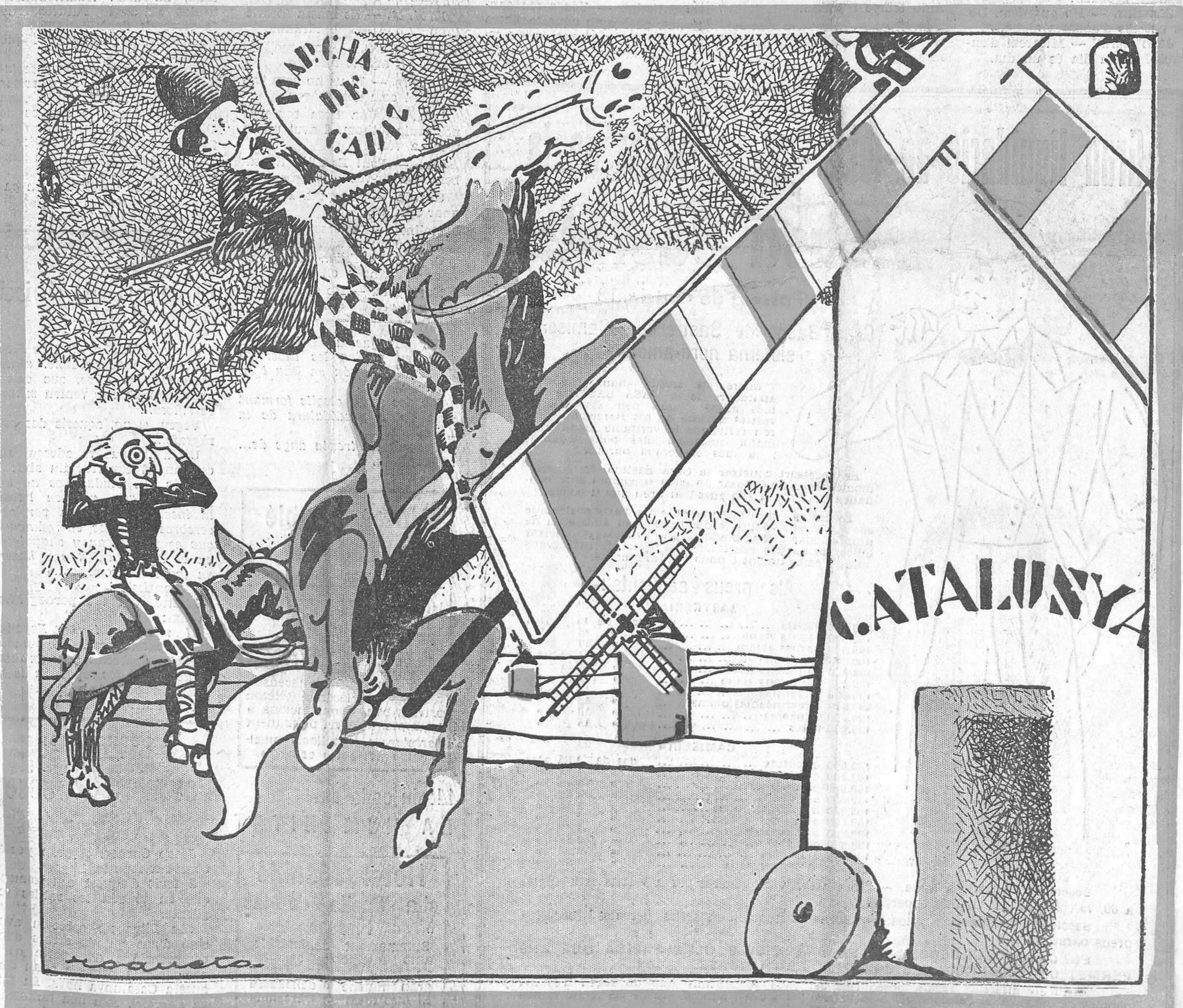
24/6

Any LXV - Batallada 3388

Preu: 15 cèntims

Barcelona, 29 de juny del 1934

La «descomunal» aventura

CAIXA D'ESTALVI DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA**OPERACIONS QUE REALITZA:**

Estalvi a la vista-Estalvi a termini
Comptes d'estalvi-Comptes de contribuent

Oficines centrals:**BARCELONA**

Palau de la Generalitat de Catalunya

Sucursals:

GIRONA
Plaça de l'Oli, 1

TARRAGONA
Apodaca, 3

LLEIDA
Carme, 28

BADALONA
F. Layret, 149

IGUALADA
Born, núm. 2

VILANOVA I GELTRU
Rambla Francesc Macià, 1

MASNOU
Prat de la Riba (Casa la Vila)

SAN FELIU DE GUIXOLS
Rambla Antoni Vidal, 35

CORRESPONDENCIA

Met. — No pot anar. I ho sentim.

Tanoca. — Caldrà esperar. Ara no està el temps per a això.

Enric L. — Valdria més que provéssiu un altre ofici. Us plauria plantar bròquils?

Samalús. — Ho guardem. No es pot dir d'aquesta aigua...

Joan Herm. — Mirarem d'encabir-ho. Un dia és un dia.

T. H. R. — No ens en recordem. Si ens poguéssiu precisar la data!

Ignasi. — Veieu? Això ja fila millor. Acabarem per entendre'ns.

Maku. — No està prou madur. encara. Però no desespereu. Amb temps i palla...

M. Rius. — Suposem que no serà el marquès d'Olèrdola. Anirà.

Odon de Ma'. — No farem fibra, avui. Es molt suat el que porteu.

Catau. — Té, be, no us hi encaparrreu. Torneu-ho a enviar.

Indiot. — Per què no mireu si al «Patufet» us ho admeten? Qui sap!

Santíssim. — Vós sereu santíssim, però amb aquesta lletra reconsegra què en gasteu ens esteu fent la santíssima.

A. Roca. — Ens ho pensarem. La setmana entrant ja us direu alguna cosa.

Moron. — Al cove, per poca-solta. I sort que vós no podeu sentir el que hem dit en llegir-ho.

Dek. — Mirarem d'aprofitar-ho amb un retoc.

X. X. X. — Es massa atrevit. I no fa pel nostre tarannà.

Enriqueta S. — Amb molt de plaer. Va aquest número.

C. Puig. — Ja us ho hem trametat tal com demanàveu.

Lola. — Una hora tonta la pot tenir tothom. I avui us ha tocat a vós.

inè. — Psh! Es allò! No sabem què dir-vos...

Garufa. — Acceptat. I podeu anar enviant.

Molins. — Es massa personal. No ens convé. Podríem rebre.

G. R. S. — Això... per què no aneu a dir-ho a ell mateix?

Xarrapeta. — Ho aprofitarem. Malgrat l'ortografia.

S'ATREVEIXEN A TOT**Fins es fiquen amb Déu!**

Surt a Madrid, encara que molt poca gent n'està assabentada, un diari tradicionalista titulat «El Siglo Futuro», que fa riure de debò.

L'altre dia publicava el que segueix:

«Por eso, por andar mezclados, fué menester, para evitar confusiones, aquella ley a cuya luz se distingue lo que es de Dios y lo que es del Cesar (que por cierto también es de Dios).»

Aquests cavernaris són immensos.

Fins a Déu encolomen un parentesi rectificatiu!

S'atreveixen a tot!

«RENOVACION»**Que no ho deixis córrer!**

«Renovación», el diari de Pich i Pon, és insubstituïble. «Risa para todo el año», que deien abans aquells que venien «chascarrillos»...

Vegeu, si no, aquests dos paràgrafs...

Un d'ells, que va adreçat als catalans d'esquerra, diu així:

«Más que ciudadanos de un país civilizado, parecen llevar la insensatez sagrada por sus cerebros enfermos, energúmenos que espumarajan y chapotean en el barro hediondo y hozan en todas las pocilgas...»

Elegantíssim!

L'altre, del tot pornogràfic, fa així:

«I mientras tanto, España, descompuesta, escarnecida y violentada, deshecha y sangrante, se debate en los espasmos de la violación bestial.»

Que durí!

UN CONEIXEDOR**Paraules de Josep Carner**

Josep Carner, el gran poeta, coneix a fons la Lliga.

I fruit d'aquest coneixement que en té són les ratlles següents:

«La Lliga no sobreviu avui sinó d'uns quants errors d'incomprensio i d'irrespecte que comporta la primera allau d'aquesta Catalunya nova. La Lliga s'esclairà com una fantasia tocada d'un raig de sol...»

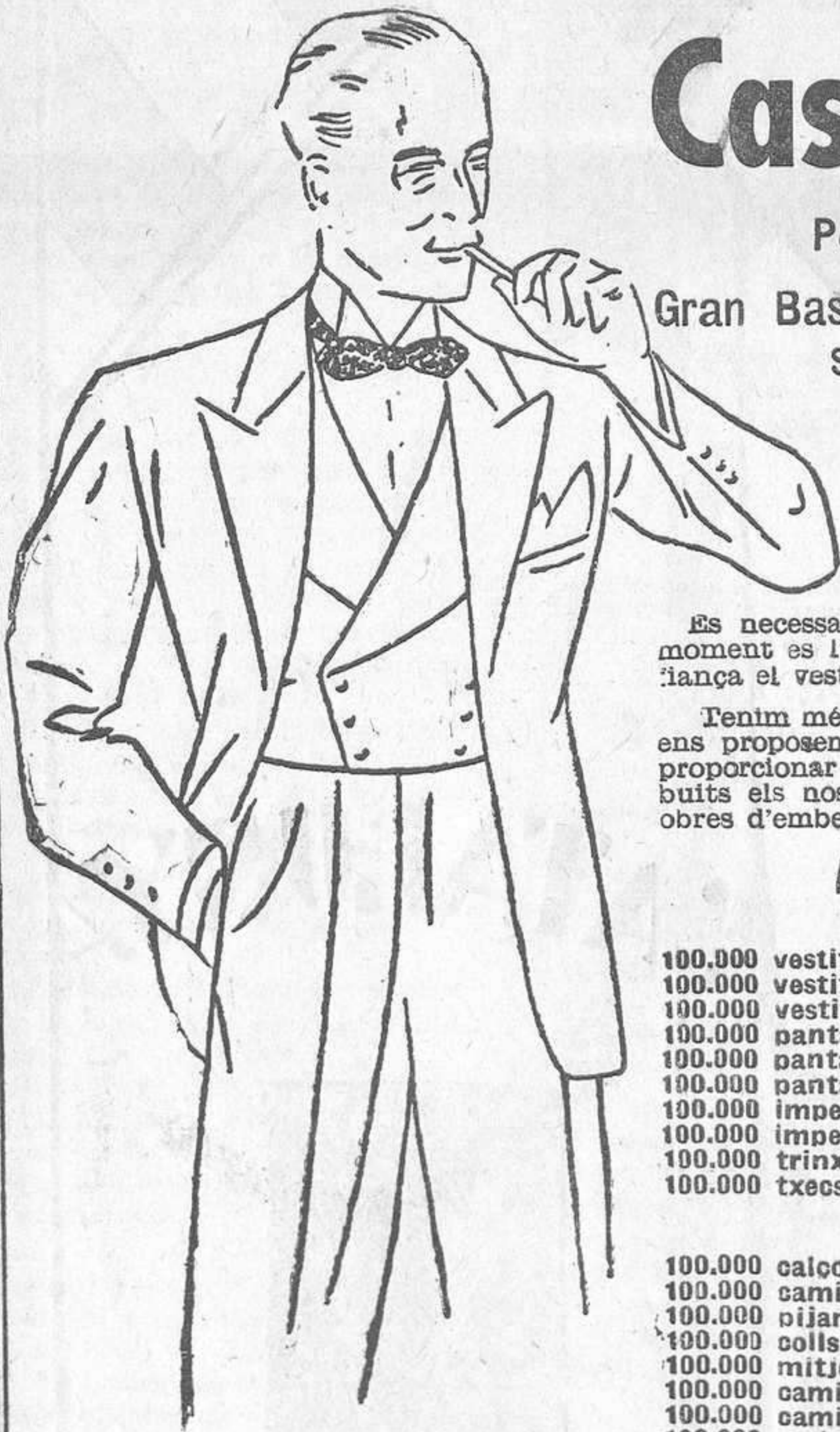
Ja sabem què passarà. Que Brunet dirà que Roig i Llop escriu millor que Carner.

Ja ho veureu.

Gran liquidació de totes les existències de la**Casa Bastida**

Passeig de Gràcia, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria sistema nord-americà

Entre els trenta maniquins dels aparadors de la CASA BASTIDA, els més grans i més ben assortits en vestits d'home de tot Barcelona, veureu reflectida la veritable moda, amb major elegància, més bona qualitat i la més exagerada barator.

Es necessari conèixer la Casa Bastida, en aquest moment es l'únic Basar on cada u compra amb confiança el vestit al seu gust i al preu que li convé.

Tenim més d'un milió de pessetes d'existències que ens proposem vendre a qualsevol preu amb el fi de proporcionar al comprador grans avantatges i deixar buits els nostres prestatges per tal d'efectuar grans obres d'embelliment i nous engrandiments.

Als preus següents:

SASTRERIA		
100.000 vestits	des de 15	ptes.
100.000 vestits llana	» 25	»
100.000 vestits estam	» 50	»
100.000 pantalons	» 4'95	»
100.000 pantalons patèn	» 7'95	»
100.000 pantalons llana	» 11'95	»
100.000 impermeables	» 10	»
100.000 impermeables ploma... ..	» 15	»
100.000 trinxeres	» 10	»
100.000 txecs	» 15	»
CAMISERIA		
100.000 calçotets	des de 1'95	ptes.
100.000 camises	» 4'95	»
100.000 pijames	» 4'95	»
100.000 colls	» 0'50	»
100.000 mitjons	» 0'50	»
100.000 camisetes cotó	» 0'95	»
100.000 camisetes seda	» 1'50	»
100.000 corbates	» 0'50	»
100.000 mocadors	» 0'25	»
100.000 mocadors seda	» 0'50	»

Secció de Sastreria a mida. — Gran assortit de gèneres per a vestits estil anglès a 60, 75 i 95 pessetes els més superiors.

Secció de Camiseria a mida. — Grans existències en sèfirs, percales i sedes, a preus baratíssims.

EN CASOS D'URGÈNCIA TENIM UNA SECCIÓ ULTRARAPIDA QUE ENS PERMET CONFECCIONAR ELS ENCARRECS EN 4 HORES.

Entre els diferents regals, obsequiem per cada 50 cèntims amb un segell d'estalvi popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi; aquests segells els tenim també a la venda exclusivament per als nostres clients.

Nota: Els que de fora vulguin servir-se de la nostra casa poden escriure adjuntant 0'25 ptes. en segells i rebre figurins, mostres i un sistema especial per a prendre les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels 5 dies.

Hotel Meublé Verdura

BARBARA, 27 TEL. 11193

HOTEL MONT D'OR MEUBLE

Porta Santa Madrona, 8 (Davant Rambles) Tel. 13603

Gran comoditat, ascensor, ventiladors elèctrics, telèfon privat, bany, habitacions a 3 i 5 pts. Servei permanent

Formidable instal·lació musical a totes les cambres

Llegiu cada dia

LA HUMANITAT

Hotel Meublé

«La Casita de las Flores»

Summament confortable, amb calefacció, cambres de bany, telèfon privat, gran higiene i delicadesa. El més ideal de Barcelona

Preus: 5, 7, 10, 12 i 15 ptes.

C. de la França, 20
Travessia del carrer de Lleida :: Telèfon 34085

LA CAMPANA DE GRACIA

Setmanari dels esquerristes catalans

Redacció i Administració: R. Universitat, 25, enf. - Tel. 22122

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Ciutat	1'80	pessetes	trimestre
Península	2'10	»	»
Estranger	3'75	»	»

Tot segueix igual. Catalunya, atenta a les ordres del seu digne President, espera confiada i segura que el seu dret i la seva dignitat seran salvaguardats per damunt de tot i de tots. Aquella ridícula «sesión patriótica», enciada amb tant de bombo, palesa que tots els homes liberals d'Espanya estan al costat nostre. El xim-xim va aigualir-se i fora de la veu de comare enfurismada de les dretes monàrquiques, i dels equilibris del senyor Samper, res no va fer recordar aquelles sessions de «Marcha de Càdiz», que en temps de la monarquia tenien sempre l'èxit assegurat. Va resultar tan estantissa que els mateixos monàrquics, veien el ridícul que havien fet, ara li volen treure tota importància...

Catalunya és allà on era i no s'hi troba sola. Res no farà desviar-la del seu camí. La voluntat ferma i decidida de no ésser ja més temps joguina del centralisme negat i incomprensiu, s'ha manifestat amb tanta eloqüència que serà foll el qui vulgui contrariar-la.

De Madrid no ens ve cap argument en contra de la nostra posició. Només ens arriba el disc, ja força desacreditat, del respecte al veredict del Tribunal de Garanties, com si un poble pogués ésser burlat en les seves ansies de llibertat per l'actuació partidista d'un Tribunal que hom a priori sap com ha de fallar, sempre que de Catalunya es tracti. Amb un Tribunal integrat, en la seva majoria, per monàrquics i agraris, no hi ha Autonomia possible, si els acords del Govern i del Parlament de Catalunya poden, en tot moment, ésser desfets per aquells, per a descredat de la justícia. I Catalunya, per damunt de tots els formalismes, de totes les legalitats tendencioses, de tot respecte a la lletra morta de les lleis, posa la seva voluntat indomable d'ésser lliure de manar a casa seva.

Així, patriòticament, com no podia ésser d'altra manera, ho han entès el Govern de Catalunya i el seu digne i honoràble President en traçar el camí a seguir per a la defensa de la nostra dignitat amenaçada i del nostre dret burlat. Tot un poble, amb remarcable unanimitat —els traïdors no compten— s'ha aixecat i s'ha posat a les ordres de les autoritats de Catalunya. Tot un poble, en un abrandament patriòtic que no poden capir els esperits que anteposen al deure l'interès, s'ha arrencat frisos, disposat al que calgués. I aquesta actitud serena, ferma, digne, de tot un poble amarat de patriotisme, ha portat la por a les files enemigues, i en lloc d'aquells esgarips patriòtics a què estàvem fets, en lloc de la eridòria histèrica de l'imperialisme eivore, les veus han estat moderades, el poble no s'ha commogut i solament la trista paraula dels Goicoechea, Gil Robles, Bau, i Cambó, que en aquesta diada s'enlota definitivament, han sortit a la defensa d'aquell patriotisme d'escaleta, passat de moda i desacreditat. Enfront d'aquestes veus arcaïques, que ens recorden totes les malures de la monarquia, s'aixecaren veus dignes, sinceres, honrades... Eren les veus de la República, avui per dissort en minoria a la Cambra espanyola.

Som allà on érem. No cerquem ni volem guerra, però no volem la pau si aquesta implica el nostre lleu retrocés. Tenim raó i no ens fan efecte de cap mena les maniobres governamentals per tal de sotmetre'ns a la legalitat, a la seva manera. I és debades que hom parli de fórmules si totes les que troba el senyor Samper són com les que fins ara han anat sortint, vergonyosament...

Catalunya resta en peu. Que no ho oblidin.

«Son ridícoles les races que no capeixen la realitat i tenen la pensa delirant i els sentiments atàvics. Perquè són un instant opressors, creuen que el món s'ha aturat i que el present és etern.»

(Martí i Julià.)

«La llibertat és la vida i és la normalitat de la naturalesa. La tirania, l'esclavatge, l'opressió, són un accident de la vida que no té durada, perquè sols és verament perdurable la llibertat, la qual, fins en els períodes d'opressió, és vivent en l'esperit dels homes.»

(Martí i Julià.)

«Per la integritat i per la puresa del catalanisme la Lliga ha fet molt en treure's d'una vegada la careta. Així ha possibilitat que el sentiment catalanista, abans només monopolitzat per la seva gent, fos sentit per les classes socials proletàries i tingués, sobretot, la realitat i la força que avui té.»

Lerroux es vana d'haver estat el qui assassinà aquelles Corts històriques, primeres de la República i d'haver ingressat a la República tota la porqueria que aquesta ha heretat de la monarquia.

Va per ell, la satisfacció,

(M. MAURA.)

FRANQUESA

Calvo Sotelo no està content

El senyor Calvo Sotelo, segons diu en un article publicat a «La Nación», no està satisfet de la «sesión patriótica»:

«Triste debate! —diu— Triste almoneda de convencionalismos y cuquerías, en baratillo con descocos y maniobras!...»

No sabem com es prendran Gil Robles, Goicoechea i Cambó aquest judici...

La franquesa, moltes vegades, trenca les amistats.

EL «POETA» DE «EL CORREO»

Ara ha agafat pretensions

Aquell diem-ne «poeta» de «El Correo» ens ha agafat pretensions.

I en un diem-ne versos adreçats al censor diu, amb aquella bona fe:

«Porque era cosa muy grave ver mis versos censurados por un hombre que no sabe componer dos pareados.»

Home, «poeta», això no està gens bé.

El geni va sempre acompanyat de la modèstia.

«Quan les dretes i la clerecia em defensin, podreu dir que m'he venut», deia Lerroux en un discurs dels seus en l'època de la seva primera demagògia.

Heus ací Lerroux jutjat per ell mateix. Més precisió no és possible, ni més desprestigi ni des-honor, tampoc.

La «conllevancia» i Corpus Barga

En els temps en què es discutia l'Estatut de Catalunya, aparegué un mot culte que, de tant que ho era, disfressava la seva intenció: «conllevancia». Fou el seu autor un esperit selecte, una figura intel·lectual de primer ordre a l'Espanya castellana, el senyor Josep Ortega i Gasset. El filòsof es sentia refractari a les solucions autonomistes, sobretot en l'aspecte espiritual, i tragué a llum aquesta paraula, amb la qual planyia uns intents que atacaven el seu orgull hegemònic.

Ja és sabut que el senyor Ortega té deixebles. Els deixebles orteguistes segueixen el seu pensament fins en això de la «conllevancia». Però mentre el mestre s'expressa d'una manera subtil, per bé que animosa, els seus deixebles no saben estar-se de dir al ca, pa, i al vi, vi.

En el periòdic que dirigeix el senyor Corpus Barga, «Diablo Mundo», trobem una mostra de la «conllevancia»:

«Espanya no quiere ser juguete de Cataluña y está más que enterada que los catalanes han resultado ser los niños mimados de la República; un catalán en el resto de España es un español como los demás, y un español en Cataluña no es como un catalán; de tal modo, que la única manera de equilibrar la preponderancia catalana será dar el mismo Estatuto a todas las regiones. Acabar por donde se debía haber empezado.»

Encara es pot acabar per aquí, si es vol. Ocasí hi haurà de demostrar-ho.

De tota manera, recordem que aquestes paraules han estat escrites ara.

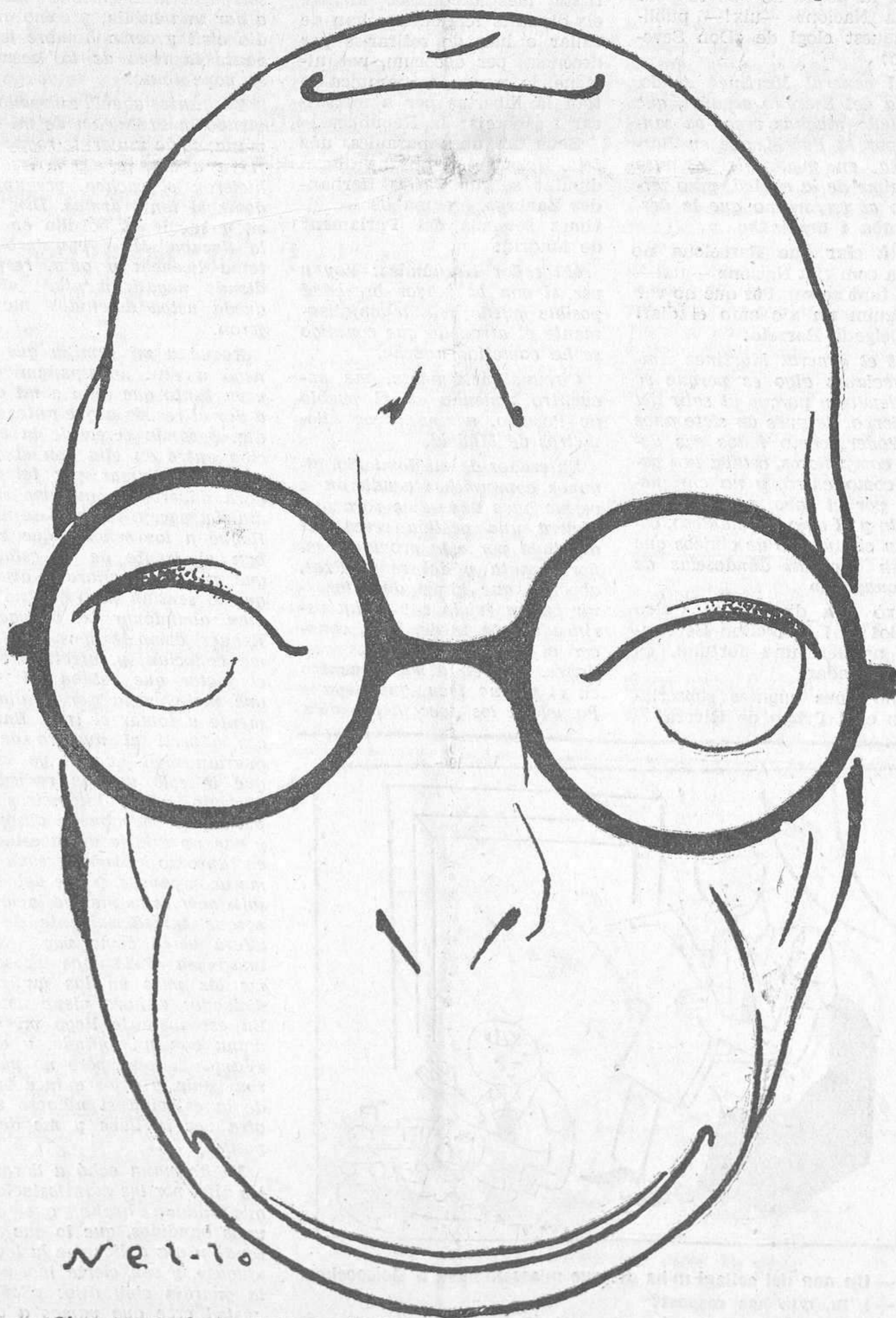
Ens fa pena que el «sanyó» Abadal, a les seves velleses, hagi de passar tan males estones.

Primer ens l'envien al Parlament de Catalunya a rebre la indignació del poble.

I després Royo Villanova li dedica un article ple d'elogis.

I això ja és massa!

— On podria trobar-la, jo, una fórmula? —

Me 1.70

— Sí, senyors, sí: jo tinc una fórmula...

LA IMPOSSIBLE NEUTRALITAT

O amb Catalunya o contra Catalunya

Davant la imminència d'esdeveniments cabdals a Catalunya, es nota en alguns sectors catalans —els més porucs i els més egoistes— la tendència a adoptar una posició de neutralitat. El propòsit d'aquesta gent, entre la qual figura una part dels pretesos catalanistes que han posat el patrimoni per damunt de la pàtria, és de guaitar els jets com a espectadors, una mica de lluny, sense exposar-se i sense comprometre's.

Els es pensen que, en una tal eventualitat, aquesta posició és possible. Es pensen que, mentre un poble lluita per la seva llibertat nacional, els ciutadans tenen el dret d'inhibir-se, de seure còmodament en una tova butaca darrera les persianes closes.

Però la defensa de la llibertat no pot ésser una mena de joc lliure per als ciutadans. Un doble imperatiu moral i polític obliga a cadascú al compliment dels deures de ciutadania, segons les pròpies possibilitats. Poden ésser neutrals els forasters. Els nacionals no ho poden ésser. Han d'ésser fidels a la nació, o han de renegar-la. Han de servir-la o han de traïr-la. No hi ha neutrals, dins la nació.

* * *

Quan la mobilització nacional és decretada, quan la pàtria és en perill, la conducta dels ciutadans està regulada per l'interès públic. S'esborren les distincions polítiques i les classificacions socials. Callen les veus discordants i cessen les polèmiques internes.

Una nació és un poble amb ànima. I quan la gran ànima col·lectiva actua, els fills del poble l'han de seguir. Qui no vulgui seguir-la que la traïxi si té pit. Els traïdors són sempre abominables; però la traïció implica un determini i un risc. Pitjors que els traïdors declarats són els indiferents que cerquen en llur inhibició l'assegurança contra tots els riscos i el privilegi de no prendre cap determini.

Qualsevol que sigui el descabdellament del greu conflicte d'ara, tant si resta en el terreny jurídic com si entra en altres terrenys, tot català té el deure estricta de prendre una actitud lleial. El josc traïdor no és tan perillós com l'astut amfibi. Lliure és la consciència de tothom. Però ningú no pot defugir, en les hores decisives, el compliment de les elementals obligacions de ciutadania i de patriotisme.

Si pretenim que Catalunya és una nació i si volem que sigui un Estat, hem de subjectar-nos als deures annexos a la realitat nacional i a l'organització estatal. Quan el Parlament i el Govern d'un poble prenen una decisió, no és propi de cada veí el sospesar-la, ni és dret de cadascú l'escollir la posició més còmoda.

Per als bons patriotes, basta el patriotisme. En aquesta hora catalana l'entusiasme és encès i flamejant. No ja el comandament del deure, sinó l'embranzida del coratge porta cada patriota català a ocupar el seu lloc. No cal empènyer la nostra gent; més aviat ha calgut contenir-la fins ara. Voluntàriament i espontàniament s'han format els rengles.

Es pot prescindir dels precaucionistes, dels cautelosos i dels jugadors amb dos jocs de cartes. No són necessaris materialment. Però moralment són intolerables. Seria un escarni per als bons patriotes, per als qui donen la cara i el pit, que en l'hora suprema fossin mirats com un simple espectacle per uns catalans inhibits i neutrals.

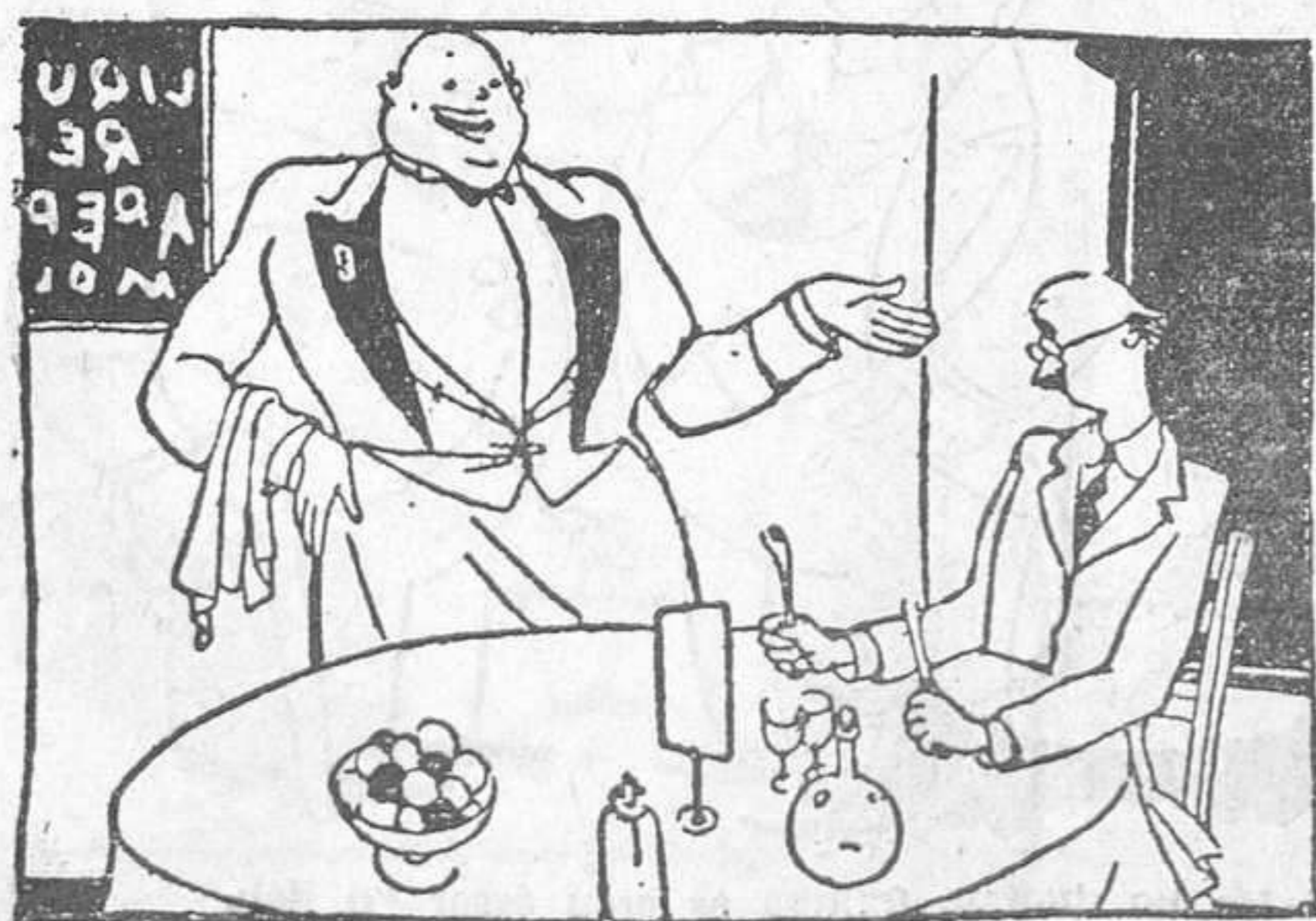
Aquell català que se'n vulgui anar amb els enemics, que ho faci. Nosaltres li deixarem lliures totes les portes de la vergonyosa fugida. Però aquell qui vulgui romandre dins la convivència nacional i pretengui de mantenir la ciutadania catalana, ha d'estar disposat a cooperar, amb l'actitud i amb l'esforç, a la defensa de Catalunya.

* * *

No hi ha neutrals dins la nació, repetim. Mentre dura un debat, les opinions són lliures i fins s'és lliure de no tenir cap opinió. Però en començar una lluita, que ja no és un debat, sinó un esforç suprem per a salvar la pàtria amenaçada, la neutralitat interior és impossible. O amb Catalunya o contra Catalunya. O amb els seus defensors o amb els seus adversaris. O a l'un costat o a l'altre de la barricada; però no pas guaitant en balcó o en finestra.

Les grans hores dels pobles simplifiquen meravellosament en dues posicions contràries els més transcendents problemes. És l'honor o la ignomínia; és la victòria o la desfeta; és la llibertat o la servitud. En aquestes hores, dins la nació no hi pot haver neutrals. La neutralitat no és aleshores altra cosa sinó la forma més covarda i més vil de la traïció.

A. ROVIRA I VIRGILI

—Es un «tio», aquest Samper. Quan s'hi posa, es queda sol!
—I ben sol!

EL NOU COMTE-DUC D'OLIVARES

—Ja és bonic, el vestit, ja...
—Però es veu que té una por de caure del cavall!

DEL CONGRES LLIUREPENSADOR

“Femine de redemptione o de redimenta”

El ferm lluitador laic Ramon Aguiló ha presentat al Congrés Lliurepensador que es celebra a Barcelona la proposició següent:

«L'Església ha tingut sempre especial interès a esclavitzar la dona, ja sotmetent-la a la més profunda ignorància ja impossibilitant-li atènyer la seva independència econòmica. Són aquestes causes, al meu entendre, les que principalment han induït la dona a exercir la prostitució i a sepultar-se entre les parets del convent. Ha estat el laïcisme el que ha contribuït poderosament a dignificar la dona. Malgrat això, resten encara avui, però, unes dones esclaves que depenen únicament de la voluntat d'uns senyors clergues, amos absoluts de llur pensament, sentiment i voluntat. Jo m'atreveixo a anomenar aqueixes pobres dones Femine de redemptione o de redimenta, que, a semblança de «Els Remences» de Catalunya expressen la impossibilitat legal d'abandonar el claustre al que estan adscrites, no tenint l'esperança de poder redimir-se del domini del seu Senyor.

Una revolució és un progrés en la vida de la humanitat que transforma les institucions i les creences. Així tota revolució és una innovació. No hi ha cap religió que no contingui en germen una concepció política i

«Jo recabo per a la Lliga tota la responsabilitat de la presentació del recurs al Tribunal de Garanties.»

(F. CAMBO.)

encara que els fundadors refusen tot pensament terrenal, no per això influeix menys en el destí dels pobles.

L'Església convertí el cristianisme en una institució política. La Reforma en obrar contra la religió de l'edat mitjana aconduí a una revolució social. El déu gran, o sia l'evolució creadora i no el déu petit, o sia el de les religions positives, creà l'home i la dona no per tal que desertessin del món i fessin d'aixequa vida una mort. El fi de l'ésser humà a la terra no és anorrear la seva individualitat i matar les seves facultats, sinó desenvolupar-les. El treball és molt més sant que una acció contemplativa o una pobresa voluntària. L'abdicació de la voluntat individual, que fa d'un ésser vivent un cadàver, viola els dissenys de déu.

La concepció que el catolicisme té formada de la vida té per conseqüència la subordinació de la vida civil a la vida religiosa, dels laics als clergues, de l'Estat a l'Església. Els clergues, predicant que han estat elegits de déu, són els únics que realitzen la vida cristiana i prevalguts de llur caràcter pretenguieren formar un poder espiritual; i l'Església, dipositària d'aquest poder, domina l'Estat, representant del poder civil, amb el mateix títol que l'ànima domina el cos. No, de cap de les maneres. No res de vida espiritual oposada a la vida temporal. La vida és una sola i tota la vida és santa. No res de superioritat del clergue per damunt del llec: tot home és sacerdot. No res de poder espiritual, no res d'Església; tota nació és sobirana i la sobirania s'exerceix sobre les coses espirituals, com

sobre les coses corporals. El sacerdot no està fora ni per damunt de l'Estat, està dintre de l'Estat. Per a l'Església tot el nou és fals, perquè ella posseïx la veritat absoluta. Però els lliurepensadors diem que la humanitat està en revolució permanent, la innovació és una condició de la seva existència; el dia en què es fes immutable pereixeria. Cal desterrar la creença imposada i la submissió obligada. Una religió que imposa a la raó creences que la raó no pot admetre, mena fatalment a la incredulitat. La hipocresia és la lepra de l'ànima. Quan una religió vio-

—Pregunten si sóc un atracador? I ara! Que no saben que d'atracaador no en va cap a la presó?

la les lleis de la naturalesa, ha de produir monstruositats. La sobirania del papa és una usurpació a la sobirania de les nacions. El laïcisme té per objecte donar a les nacions l'libertat i als individus l'libertat.

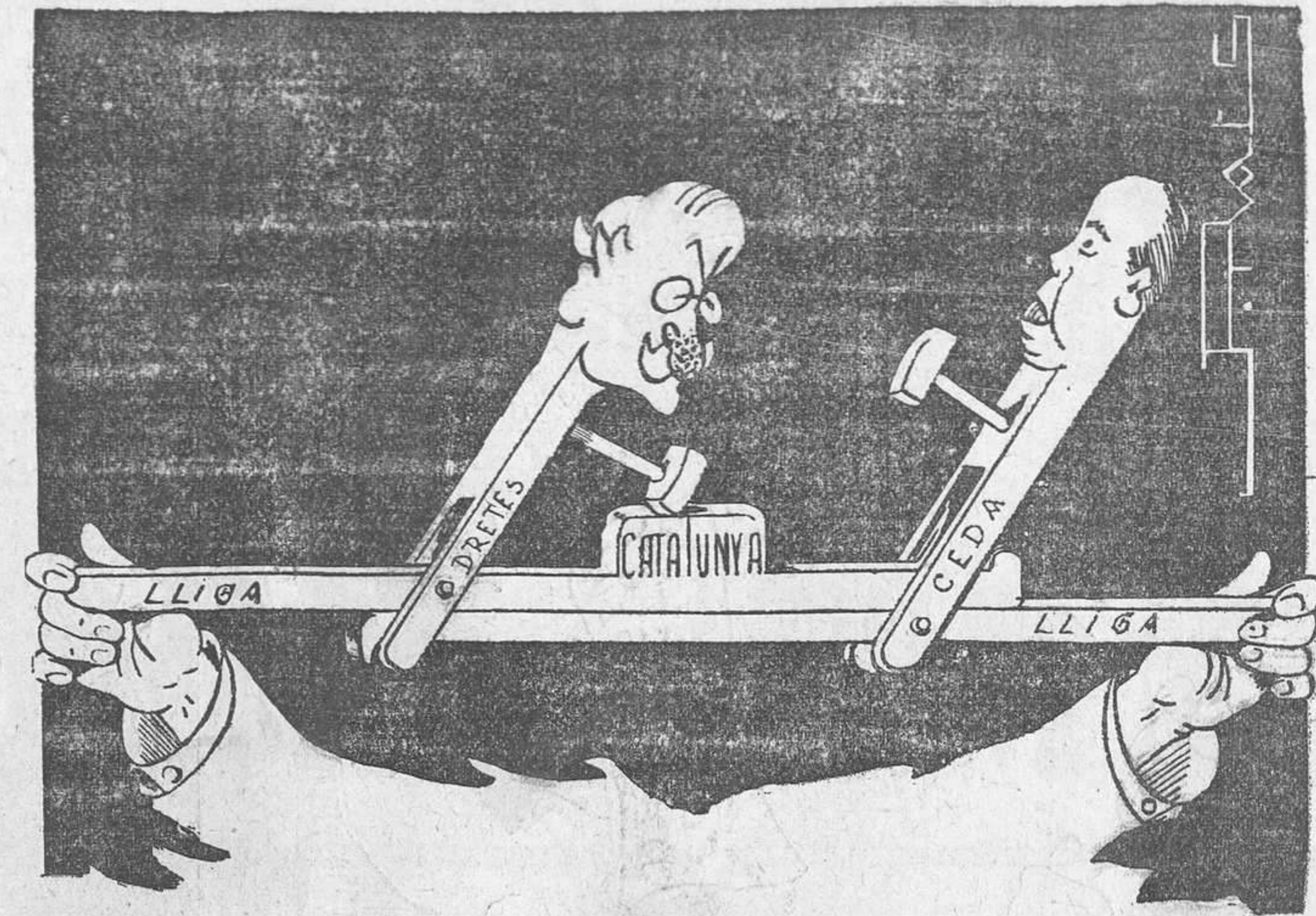
El vot femení atorgat a les dones per la República espanyola ha estat utilitzat per les enclaustrades, les quals han trencat els ferros de llurs cels, han abandonat llur déu i s'han barrejat en la lluita dels homes. És clar que tot això ha estat per obra i gràcia de llurs amos, de llurs senyors, però aquells que obren així, ja bé per acció o per ommissió, han borrat per sempre del frontispici la inscripció de «vedat» i s'han sotmesos implícitament al manament de la llei civil. Que en plena República espanyola existeixin persones que reuquin de llur llibertat i d'altres que la usufructuin per deixadesa d'aquelles en profit propi no pot tolerar-se ni consentir-se en el segle vint.

En llur origen, les Congregacions religioses a Espanya no foren de caràcter religiós, sinó de caràcter social. La classe hidalga, quan no pogué viure de la conquesta, de la guerra i del botí, ja sia per vellesa o per inutilitat física, ingressava en unes associacions anomenades «Duplices», que eren, més que temples de devoció, refugis d'impossibilitats. Eren de fundació particular i noble. Més tard els «Duplices» passaren a ésser propietat de la clerecia i de l'Església.

I què ens diu la història respecte d'aqueixes institucions religioses? Llegiu la història d'Espanya del senyor Antoni Ballesteros i us assabentareu del que segueix:

«Les Partides prohibeixen als prelatos jugar als daus i taules i el tracte amb els *taurs*. Els estatuts de D. Gutiérrez per a la diòcesi d'Oviedo (en la desena quarta centúria) estableix que els frares dormin amb candela encesa *et vestidos et cenidos* i que no admetin amistats d'ani *hijos dellas*; prohibeixen que mengin en llurs cambres, la qual cosa hauran de fer al *refectorio*. Quant a les monges, mana que no filin a les portes del convent ni admetin dintre d'ell prebendes. Les Corts del 1351 parlen de les *baraganas* dels clergues, i les del 1379, dels falsos clergues. Un document reial d'Enric II (1396), exigeix als clergues de Sevilla un *marco de plata por quanto desides que tienen mugieres consigo embaraganadas públicamente*. En els quaderns de Corts del 1380 es tracta d'amistatges de clergues; les del 1401 parlen de clergues que surten de nit, i les de Madrid, en el 1433, es queixen de la multitud de coronats, molts d'ells rufians i lladres. Compartien aquesta mala fama algunes ordres religioses, com es comprova en un text del segle XIV, relatiu als dominics i publicat per Foucché Delbosc.

El XIV és un segle de ferro ple d'endarreriment i barbare; això havia de manifestar-se en la relaxació dels costums de la clerecia. Censuren els vicis de l'època, i en particular la corrupció dels clergues,

La joguina que fins ara s'ha portat molt, però que ja ha passat de moda

Alvar Pelàez o Pelagio, bisbe de Silves, Fr. Jacob de Benavente i D. Pedro Gómez de Albornoz. Fins a tal punt arriben els escàndols que es celebren concursos de competència de bellesa entre les monges de Toledo i les de Sevilla. Els Concilis de Valladolid (1322) i Toledo (1339), condemnen la «*baraganía*» dels clergues i el cardenal i arquebisbe de Toledo fa diversos esforços per tal de corregir els costums de la clerecia. L'arcipreste de Hita i el canceller Ayala pinten en llurs versos amb colors crus la vida licenciosa dels eclesiàstics.»

Si en el 1834 el poble madrileny s'aixecà irat i va tenyir de sang les comunitats religioses, i si igualment en el 1835 els ciutadans barcelonins lliuraren a les flamarades totes les que pogueren, fou precisament per ésser tals comunitats religioses sentines de vici i corrupció i enemigues descarades de la llibertat. La llibertat d'associació no pot emparar-les. Són lliures les associacions per a tots els fins de la nostra vida. I mal poden emparar-se en ella aquells que portin en si l'extinció del nostre llinatge castrense per a la propagació de l'espècie.

Hem dit que tota nació és sobirana i la sobirania s'exerceix damunt les coses espirituals, com també damunt les coses corporals. El sacerdot no està fora ni per damunt de l'Estat, està dintre de l'Estat. I si és així, cap persona, es digui bisbe o bé es digui papa, no pot tenir entre reixes i sofa claus dones esclaves com a coses de la seva única propietat, en les quals l'Estat no té intervenció de cap mena.

Per tot això exposat, el qui subscriu, en nom de l'Institut Laic Benèfic de Catalunya, prega al Congrés que prengui en consideració, en la forma que estimi pertinent, el desig que siguin dissoltes les comunitats religioses de «*femine de redemptione o de redemptio*» en les nacions on existeixin.»

Joan Selves ha mort. Amb intens dolor escrivim aquestes ratlles adreçades al bon patriota que ha mort quan més mancava el seu concurs. Joan Selves, polític d'intensa catalanitat i profund republicanisme, esmerçà les seves energies i el seu talent a favor de la causa catalana contribuint, en moments difícils, a estructurar la Catalunya autònoma. Esclai del seu deure, no estalvià esforç per tal de portar la pau a la nostra terra. L'agraïment de tot el nostre poble fou per a ell la millor recompensa. La malaltia cruel va abatre les seves energies. Tothom esperava la seva reintegració a les tasques penoses que li eren confiades, i alimentava aquest desig la constatació d'una millora que no fou, dissortadament, més que una efímera revifalla. Definitivament vençut, Joan Selves ens ha deixat en aquests moments de lluita, quan més necessari era el seu concurs.

Catunya està de dol. I no cal dir com LA CAMPANA DE GRACIA sent la mort del qui fou polític equànime, home noble i lleial, patriota entusiasta i governador eficient.

L'home que es repensa

Havia corregut la veu que en Frederic Roda i Ventura aixecava bandera de rebel·lió dins els rengles de Lliga Catalana.

A la Lliga hom començava a fer mala cara a en Roda.

I en Roda tot preocupat i no sabent què fer.

Tot d'una, però, el senyor Frederic es dona de baixa de Palestra mitjançant una lletra plena de salsa... equilibrista.

A la Lliga tothom respira, i en Roda hi rep copets a l'espatlla.

I a Palestra... s'han tret una llauna del damunt.

Contra la nostra llengua

El senyor Francisco de Cossio, venerable patum que de tant en tant envia un article a «A B C», se'ns ha despenjat, en el darrer que li ha publicat el diari de Luca de Tena, amb un article defensant la llengua castellana i blasmant del català i el basc.

Hi surten tots aquells llocs comuns que ens sabem de me-

mòria. I ens adreça, paternalment, aquestes paraules:

«Respetables, muy respetables los idiomas intimos, caseros, familiares, pero bien entendido que no sirven para las grandes empresas.»

Bé, bé. Si ara parléssim d'aquestes grans empreses, potser ens enfadaríem.

I altres maldecaps tenim.

Deixem-ho córrer, Sr. Cossio.

El fracàs de la «conllevancia»

Llegim:

«Ja era hora! La «conllevancia» ha fracassat. I el seu fracàs ha estat rotund, d'aquells que no donen lloc a dubtes. A Madrid ja ha tornat a posar-se en voga el dilema: «Hermanos o extranjeros.»

I doncs, què? Es que podia passar altrament? Es que no ho hem repetit amb insistència que entre Catalunya i el centralisme espanyol no serà mai possible arribar a establir una fórmula de convivència a base de «conllevancia» i de concòrdia?»

I ho sotscrivim. L'experiència ens ha estat dolorosa...

Don Jovino, Pérez, Zuñiga... Ara no us penseu que fem brometa, eh?

Parlem seriosament... Us donem els noms dels magistrats que fallaren la causa contra l'honorable Granier-Barrera...

També el Sr. Carabén!

Ves per on el senyor Carabén ha volgut fer un punt de «torero». Imitant certs correllionaris dalerosos, de tenir content «Don Francisco», l'home s'ha donat de baixa de Palestra. A més, que els temps són durs i unes pessetones fan de bon estalviar.

Palestra és una entitat d'un catalanisme indubtable. És una entitat cultural, dedicada a catalanitzar Catalunya... Bé, sí, però es decanta cap a l'«Esquerreta!», diu el senyor Carabén.

I, davant d'això, la tasca patriòtica, els treballs pro llengua, les activitats culturals, no representen res...

Una baixa, i aïmunt. Felicitem Palestra.

El senyor Melquiades Álvarez —del qual no podem malparlar per respecte als morts— quan la monarquia, malgrat tots els seus funambulismes, no va poder ésser President del Consell. Us voleu jugar un peix que ara, amb la República, ho serà? Som així, què voleu fer-hi!

Un greuge convertit en elegi

Hem llegit a «La Nació» un conte on, amb molta ironia, es relata la història d'un català en un poble salvatge, del qual amb el temps i la tenacitat característica dels catalans, ha arribat a ésser-ne el cap. I, segons el narrador, el primer que ha disposat, en arribar al Poder, ha estat l'obligarietat d'ensenyament del català i la trama d'un telegrama d'adhesió al President de la Generalitat.

Si els de «La Nació» fossin intelligents això no ho haurien escrit. S'han pensat, pobrets, que ens molestarien i ens han fet un elogi complet.

Inconvenients de patir misèria mental.

El bon gust del senyor Delgado

El senyor Delgado Barreto —toqueu ferro, si sou servits— té una elegància literària que esclafa.

Vegeu, sinó, la prova en això que escriu a «La Nació»:

«Creamos que un separatista es un asno tiñoso, y que los separatistas juntos, forman una piara hedionda, de la que precisa huir por noción de buen gusto y por motivos de decencia. De suerte que, con los separatistas sean altos o bajos, no concebimos que pueda mantenerse ni el diálogo. Un separatista es un bicho. Y con los bichos no se habla.»

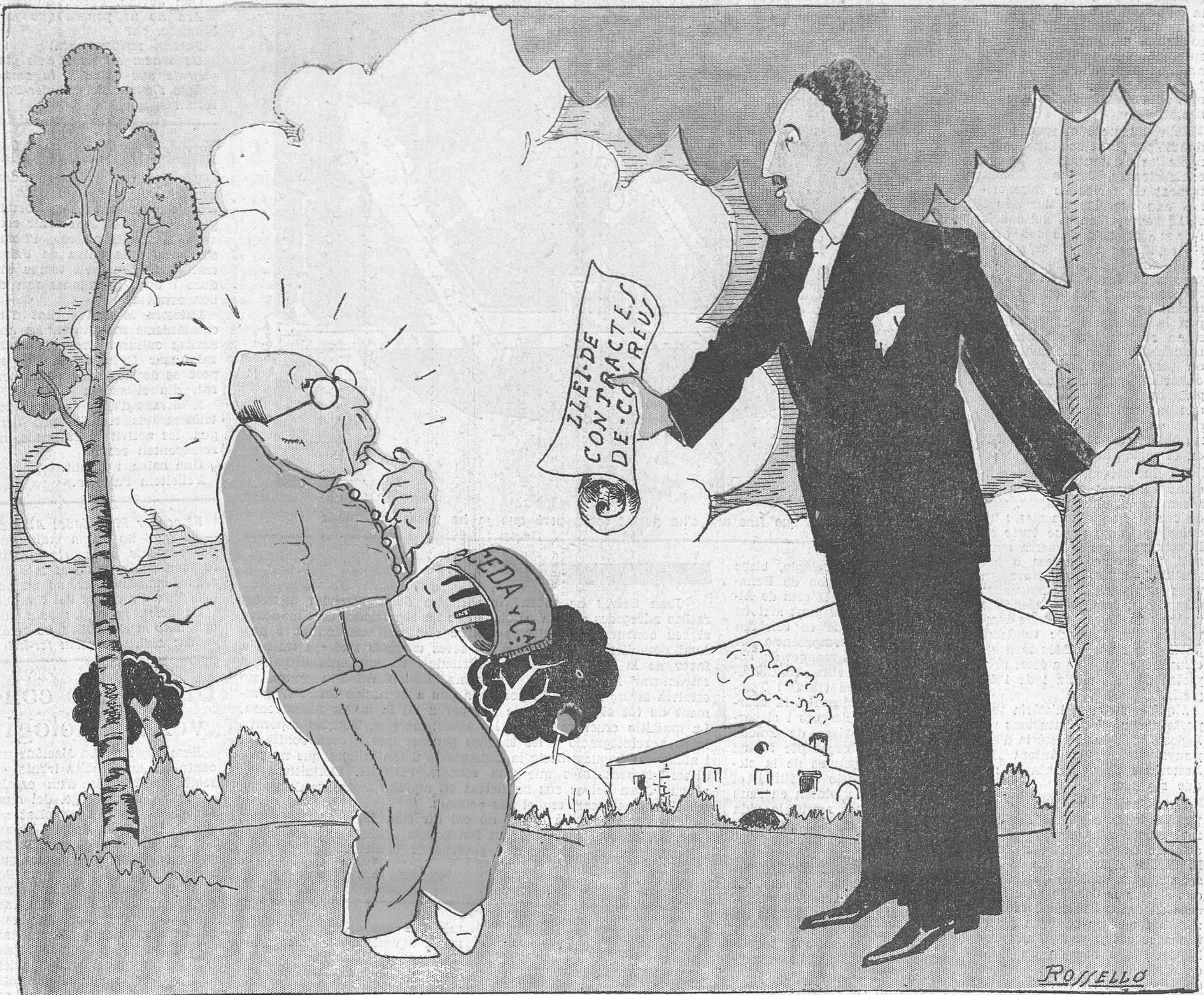
Calculeu si ens fóra fàcil de contestar al Sr. Delgado Barreto per aquest procediment. Però el bon gust ens ho priva

SOMETENISTES!

Armes curtes i llargues a pagar a terminis a preus de comptat, i al comptat amb el 10 per 100 de descompte

ARMERIES BERISTAIN, S. A.

FIVELLER, número 1 i RAMBLA DE LES FLORS, núm. 12 - BARCELONA

—Digueu al vostre patró que, amb fórmula o sense fórmula, d'aquesta Llei no se'n treu ni punt ni coma.

REPICS

El senyor Roig i Llop no ha renunciat a ésser regidor. I per tal de fer mèrits i tenir content l'amo, s'ha donat de baixa de Palestra.

El senyor Roig i Llop, malgrat això, seguirà anomenant-se catalanista. No ve d'aquí.

Cambó aquests dies ha passat estones d'intens neguit.

Els seus, plens de por, no paraven de demanar-li protecció, ja que, tement les justes ires populars, no es veien gaire segurs.

I el Sr. Cambó, conseqüent amb els seus principis, no ha trobat cap altre mitjà que demanar que s'estableixi l'estat de guerra a Catalunya.

Amb això i que torni a exercir de governador civil en Severiano, la cosa està arreglada.

El senyor Pellicena segueix sense parlar.

Comencem a tenir por que quan es decidirà ja no hi serà a temps...

I, mentrestant, en Solà vinga a riure!

La Veu es sent enorgullida del mot «traïdor».

I se n'omple la boca.

Quan s'arriba a l'estat de degeneració a què ha arribat el diari de la Lliga, tot s'explica.

Els de Renovación són molt malintencionats.

Enmig d'una plana dedicada a les assegurances, plena de fotos de palaus de grans companyies, posen, a gran mida, el retrat de l'Emiliano i unes divertides declaracions...

Si això ho haguéssim fet nosaltres, ens dirien qualsevol cosa.

La Nació —perdoneu— ens tracta, als catalans, de pistolers i de carteristes.

Nosaltres no ens hi enfadem. La Nació ens mereix la mateixa consideració que Delgado Barreto.

I ja comprendreu que no paga el tret.

Granier-Barrera, una persona decent, és a la presó.

Els pistolers de la F.A.I. van al carrer.

Coincidències.

La Veu publica unes adhesions al senyor Abadal... Però no publica la llista de baixes de la Lliga.

Manca d'espai, segurament...

El Matí, caritatiu com sempre, s'esgargamella demanant una almoïna.

Vosaltres creureu que la demana per als pobres o per als infeliços sense feina... Us erreu. La demana per al temple del Tibidabo.

El primer és el primer...

Royo Villanova diu que els catalans només tenim llengua. Si s'ho pensa, per què ens té tanta por?

El senyor Royo Villanova tindrà ocasió, amb el temps, de palesar que també tenim jets.

Entesos, oi?

Diàleg entre enamorats:

«—Ai, lladre!

—Tú, ves amb compte que no et senti Don Jovino!»

Aquell divertit senyor Casanueva ha profetitzat que pel mes d'octubre tindrem un govern presidit per Lerroux o Melquiades...

Doncs si que farem brometa, el mes d'octubre...

El dia 8 de juliol, a Madrid, es celebrarà un homenatge a el salvador de la República, senyor Lerroux.

Hi haurà l'obligat míting a la plaça de braus i una revetlla als jardins d'aquell que fou pròcer carlí, marquès de Casa Riera.

La qüestió és fer brometa...

El pintor català senyor Sert ha regalat a l'Ajuntament de Palafrugell un bell quadre, obra seva, que representa la República.

La nostra aristocràcia ha vist aquest gest amb desgrat.

Heus ací una cosa que honora molt el genial Sert...

Aquests dies, a Madrid, Cambó, amb Goicoechea, Martínez de Velasco, Gil Robles i Melquiades, ha laborat per la felicitat de Catalunya.

I Catalunya, sempre desagrada, no li ho té en compte...

Sort que Royo Villanova li ho pren en consideració.

I ja no el considera temible...

Tal vegada, dins pocs dies, es posarà a prova el grau de republicanisme i de catalanitat que tots tenim honor a pregonar, i mentre aquest moment arriba cal tenir present sempre els mots d'ordre de disciplina del nostre volgut President. Es precis que ningú no obri per impuls propi ni provoqui aldarulls intempestius en benefici només del nostre enemic comú; seria una traïció a la República i a Catalunya que cada u de nosaltres volgués obrar per compte propi, sense pensar que si el moment propici es presenta, els defensors de les nostres llibertats ja sabran a què atènyer-se oportunament.

La Veu demana seny i patriotisme.

Això del patriotisme no l'almoina, però el seny, sí.

Perquè Déu ens en guardi d'un ja està fet...

El Correo Català parla del bisbe de Barcelona i diu:

«Con aquella su dulce y bien timbrada voz...»

Ara no recordem si es refereix a l'Irurita o a la Meller...

Cambó ha dit, en lletres de motlle, que Samper és un governant de altura.

Nosaltres en el lloc de Samper ens enfadaríem...

Perquè ja és cosa sabuda que Cambó no n'encerta una.

ROSSELLO